

Sosiaalipäivystyksen sopimuksen päättymisen lainsäädäntöuudistuksista johtuen**Perusturvajohtaja Mari Annika Antikainen**
Sosiaalipalvelujen tukipalvelut

Sosiaalipäivystyksen järjestämisessä on tapahtunut lakimuutos, koska terveydenhuoltolaissa määritelty erikoissairaanhoidon työnjakoa ja kiireellistä hoitoa koskeva lainsäädäntö edellyttää sosiaalipäivystyksen järjestämistä terveydenhuollon päivystyksen yhteydessä viimeistään 1.1.2018 lukien. Laissa määritellään, että kiireellisessä tilanteessa terveydenhuollon ammattihenkilön on otettava yhteyttä sosiaalipäivystykseen ja sosiaalipäivystyksessä on tarvittaessa annettava kiireellinen ja välttämätön apu. Lisäksi sosiaalipäivystyksen on tarvittaessa osallistuttava psykososiaalisen tuen antamiseen kiireellisissä tilanteissa. Jatkohoidon turvaamiseksi osana terveydenhuollon päivystystä ja sosiaalipäivystystä on järjestettävä mielenterveys- ja päihdetyön päivystys. Uudessa toimintamallissa on veloitettu myös yhteistyö ensihoitokeskuksen kanssa.

Sosiaalipäivystys on lakimuutoksen perusteella järjestettävä ympärivuorokautisesti kiireellisen ja välttämättömän avun turvaamiseksi kaiken ikäisille. Päivystys on toteutettava siten, että palveluun voi uuden lain mukaan saada yhteyden ympäri vuorokauden ja kiireelliset sosiaalipalvelut voidaan antaa siten kuin laissa säädetään. Päivystävissä yksiköissä on oltava riittävät voimavarat ja osaaminen, jotta palvelun laatu ja asiakasturvallisuus toteutuvat. Sosiaalipäivystystä toteutettaessa on toimittava yhteistyössä ensihoitopalvelun, terveydenhuollon, päivystyksen, pelastustoimen, poliisin, hätäkeskuksen ja tarpeen mukaan muiden toimijoiden kanssa.

Sosiaalipäivystystä on 1.1.2018 alkaen järjestettävä terveydenhuoltolain 50 §:n 3 momentissa tarkoitetun laajan ympärivuorokautisen päivystysyksikön yhteydessä (KYS) ja 4 momentissa tarkoitetun perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystyksen yhteydessä. Lakimuutos edellyttää, että sosiaalipäivystyksen järjestämisestä vastaavat yhteistyössä sairaanhoitopiirien kanssa ne kunnat, joiden alueella ympärivuorokautiset terveydenhuollon yksiköt sijaitsevat. Iisalmeen ja Varkauteen on haettu terveydenhuoltolain 50 §:n 4 momentin mukaisesti perusterveydenhuollon ympärivuorokautista yhteispäivystystä. Päätös tästä tulee 30.6.2017 mennessä. Pohjois-Savossa sosiaalipäivystyksestä vastaavat 1.1.2018 alkaen siten KYS, Kuopion kaupunki, Iisalmen kaupunki ja Varkauden kaupunki. Yhteispäivystyksen yhteydessä tulee olla sosiaalipäivystystä vähintään arkisin virka-aikaan.

Kuopion kaupunki hallinnoi ja järjestää tällä hetkellä sosiaalipäivystyksen virka-ajan ulkopuolella kymmenelle muulle Pohjois-Savon maakunnan kunnalle. Lisäksi alueeseen kuuluu myös Etelä-Savon maakunnasta Joroisten kunta. Asukkaita Kuopion sosiaalipäivystyksen toiminta-alueella on jo tällä hetkellä noin 200 000. Virka-aikaisen sosiaalipäivystyksen järjestää tällä hetkellä jokainen kunta itse. Sopimus on tällä hetkellä voimassa toistaiseksi. Sopijakunnilla on oikeus irtisanoa sopimus halutessaan seuraavan kalenterivuo-

30.05.2017

den alusta lukien. Sopimus on tällöin irtisanottava kirjallisesti viimeistään edellisen vuoden kesäkuun loppuun mennessä.

Perusturva- ja terveyslautakunta on todennut kokouksessaan 15.2.2011, että perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueiden käyttösuunnitelmaan sisältyy seudullisen sosiaalipäivystyksen perustaminen ja tarvittavat tulojen ja menojen määrärahavaraukset toiminnan aloittamiseen. Lisäksi kaupungin-hallitus on päättänyt kokouksessaan 28.3.2011 perustaa seudullisen sosiaali-päivystyksen edellyttämät virat.

Sosiaalipäivystys tulee järjestää uuden lain mukaisesti 1.1.2018 alkaen. Vuon-na 2018 virka-ajan ulkopuolinen toiminta järjestetään Kuopion sopimuskun-tien ja Ylä-Savon soten alueella vielä nykyisten sopimusten avulla 31.12.2018 saakka. Lisäksi virka-aikainen sosiaalipäivystys KYS:n yhteydessä turvataan KYSin sosiaalityöntekijöiden koordinoimana klo 8.00 -16.00. Lakimuutoksen johdosta Helsingin, Turun, Porin, Tampereen, Lahden, Lappeenrannan, Jo-ensuun, Kuopion, Jyväskylän, Seinäjoen, Oulun ja Rovaniemen tulee siis järjestää sosiaalipäivystystä terveydenhuollon laajan ympärivuorokautisen päivystyksen yhteydessä yhteistyössä sairaanhoitopiirin kanssa 1.1.2018 alka-en. Uudistuneen lain mukaan sosiaalipalveluja voidaan koota valtakunnalli-sesti ja alueellisesti muiden palvelujen yhteyteen, jos se on tarpeen erityis-osaamisen ja siten asiakasturvallisuuden ja palvelujen laadun varmistamiseksi.

Perusturva- ja terveyslautakunta on päättänyt vuoden 2011 käyttösuunnitel-massa seudullisen sosiaalipäivystyksen perustamisesta, joten lautakunta päät-tää myös sopimuksen irtisanomisesta.

Vaikutusten arviointi

Sosiaalipäivystys on lakimuutoksen perusteella järjestettävä ympärivuoro-kautisesti kiireellisen ja välttämättömän avun turvaamiseksi kaiken ikäisille.

PoSoTe-vaikutusten arviointi

Uusi sosiaalipäivystysmalli on suunniteltu osana POSOTEn Päivystys 2020 –työryhmän toimintaa.

Esitys

Perusturvajohtaja Mari Antikainen:

Perusturva- ja terveyslautakunta toteaa, että uuden lain toimeenpanon joh-dosta kuntien kanssa hyväksytty sopimus irtisanotaan Soten voimaan tulon yhteydessä siten, että sopimus päättyy 31.12.2018. Asia on käsitelty ja hyväk-sytty myös sosiaalipäivystyksen seurantaryhmässä 11.5.2017. Mikäli Soten aloittaminen viivästyy, asia tarkastellaan yhdessä kuntien kanssa uudelleen.

Valmistelija

Mari Annika Antikainen
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 6401

Perusturva- ja terveystalokunta hyväksyy perusturvajohtajan esityksen.

Päätös

Perusturva- ja terveystalokunta hyväksyi yksimielisesti palvelualuejohtajan ehdotuksen.

